

Besluit van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 28 november 2022, 2022-0000621628, tot instelling van het Forum Standaardisatie (Instellingsbesluit Forum Standaardisatie 2022-2026)

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, handelende in overeenstemming met de Minister van Economische Zaken en Klimaat;

Overwegende dat het wenselijk is de taken, werkwijze en samenstelling van het Forum Standaardisatie voor de periode 2022-2026 vast te leggen,

BESLUIT:

Artikel 1 Taken Forum Standaardisatie

Het Forum Standaardisatie heeft tot taak om te adviseren over de bevordering van standaardisatie, het gebruik en adoptie van open standaarden door:

- a) het doen van voorstellen aan het hoogambtelijk Overheidsbreed Beleidsoverleg Digitale Overheid (hierna: OBDO) voor overheidsbrede afspraken voor de toepassing van open standaarden, waaronder het opnemen van open standaarden op de lijst met open standaarden waarvoor een 'pas toe of leg uit'-regime geldt en het opnemen van standaarden op de lijst met aanbevolen open standaarden, evenals het onderhouden van de procedures voor toetsing van standaarden en het beheer van de genoemde lijsten en het doen van voorstellen voor gebruiksafspraken in de vorm van streefbeeldafspraken;
- b) het bevorderen van de adoptie en het gebruik van open standaarden met een publiek, maatschappelijk en privaat belang en meerwaarde, door onder meer het promoten en het vergroten van de bekendheid van het (werk en doelstellingen van het) Forum Standaardisatie, het geven van voorlichting en het organiseren van netwerkbijeenkomsten / rondetafelgesprekken en platformoverleggen voor overheden en bedrijven en het tot stand brengen van samenwerking met en tussen relevante partners van de overheid en uit het bedrijfsleven;
- c) inhoudelijke inbreng te leveren bij het aanwijzen van wettelijk verplicht toe te passen open standaarden;
- d) het periodiek toetsen en het publiceren van de naleving van overheidsbrede afspraken over het gebruik van open standaarden, onder meer aan de hand van een jaarlijkse monitor en een halfjaarlijkse meting van het gebruik van informatieveiligheidsstandaarden en het aanspreken van achterblijvende partijen, onder meer via het OBDO, op het gebruik van de 'pas toe of leg uit'-standaarden en het naleven van het 'pas toe of leg uit'-beleid;
- e) het doen van voorstellen voor het verweven van standaardisatie- en open standaarden beleid in reeds bestaande kaders;
- f) het functioneel inzichtelijk maken van de samenhang tussen sectoroverstijgende open standaarden die relevantie hebben voor de digitale overheid, het in kaart brengen van mogelijke synergie tussen open standaarden/toepassingsgebieden, het doen van onderzoek naar ontbrekende of achterblijvende open standaarden en standaardisatieactiviteiten en een bijdrage te leveren aan standaardisatie in relatie tot generieke digitale voorzieningen;
- g) het volgen en in beeld brengen van de (internationale) ontwikkeling van standaarden met een publiek, maatschappelijk en privaat belang;
- h) het uitvoeren van verkenningen naar en adviseren over informatieveiligheid (cyber security), semantiek, multidisciplinair en open werken, digitaal toegankelijke, eenduidige en herkenbare overheidsdienstverlening en nieuwe ontwikkelingen als gevolg van innovaties;
- i) het leveren van inbreng over Nederlandse standpunten ten aanzien van internationale en Europese ontwikkelingen op het gebied van standaardisatie van elektronische gegevensuitwisseling met een publiek, maatschappelijk en privaat belang en meerwaarde;
- j) het participeren in publiek-private samenwerkingsverbanden en stimuleren van samenwerking in de keten door het bevorderen van generieke open standaarden voor sectoren.

Artikel 2 Werkwijze Forum Standaardisatie

Het Forum Standaardisatie voert haar taken als volgt uit:

- a) het OBDO kan aanwijzingen geven voor agendering en de prioriteitstelling voor het Forum Standaardisatie;

- b) het Forum Standaardisatie legt jaarlijks ter goedkeuring een werkplan voor aan het OBDO waarin de actiepunten nader worden gespecificeerd en een rapportage over de uitvoering van de werkzaamheden en resultaten van het voorgaande jaar;
- c) het Forum Standaardisatie kan zich laten adviseren door externe deskundigen en kan werkgroepen instellen;
- d) de voorzitter van het Forum Standaardisatie is lid van de Architectuurraad in de Meerjarenprogrammering Infrastructuur Digitale Overheid (MIDO);
- e) het Forum Standaardisatie wordt bijgestaan door een secretariaat genaamd Bureau Forum Standaardisatie;
- f) de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is gemandateerd opdrachtgever voor het Bureau Forum Standaardisatie. De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vervult deze functie in overeenstemming met de Minister van Economische Zaken en Klimaat;
- g) in de personele bezetting van het Bureau Forum Standaardisatie wordt voorzien door de algemeen directeur van Logius;
- h) de algemeen directeur van Logius is lid en tevens secretaris van het Forum Standaardisatie;
- i) het hoofd van het Bureau Forum Standaardisatie schuift aan bij het Strategisch Vooroverleg van het OBDO;
- j) het Bureau Forum Standaardisatie bewaakt de directe relatie tussen Forum-ontwikkelingen en de Nederlandse Overheids Referentie Architectuur (NORA).

Artikel 3 Samenstelling Forum Standaardisatie

- a) Het Forum Standaardisatie bestaat uit een voorzitter en 19 tot 25 andere leden met deskundigheid en affiniteit op het gebied van standaardisatie en procesvernieuwing bij elektronische publieke dienstverlening;
- b) De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties kan in overeenstemming met het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat de samenstelling van het Forum Standaardisatie veranderen;
- c) Een lid van het Forum Standaardisatie wordt op persoonlijke titel benoemd;
- d) Het Forum Standaardisatie bestaat per 1 januari 2022 uit de volgende leden:
 - 1) mevrouw L.M. Zegveld, te Zoetermeer, tevens voorzitter;
 - 2) de heer R.N.A. Bekkers, te Vught;
 - 3) de heer G. Boudewijn, te Amsterdam;
 - 4) mevrouw Y.L. van der Brugge-Wolring, te Delft, tevens secretaris;
 - 5) de heer T. Faber, te Den Haag;
 - 6) de heer C. Franke, te Velsbroek;
 - 7) de heer G.B.J. Hartsink, te Hilversum;
 - 8) de heer M.P.A. van Hilvoorde, te Oosteind;
 - 9) mevrouw F.C. Jas, te Utrecht;
 - 10) mevrouw H.M.W. Lucassen, te Zoetermeer;
 - 11) de heer B.J. Overeinder, te Purmerend;
 - 12) de heer F. Penninga, te Delft;
 - 13) de heer T.J.G. Peters, te Alkmaar;
 - 14) de heer A.C. Reuijl, te Heemstede;
 - 15) de heer H.J. Roumen, te Utrecht;
 - 16) de heer G.J.A. Smits, te Den Dungen;
 - 17) mevrouw J.C.J. Spijker, te 's-Heerenbroek;
 - 18) de heer M.J.A. Steltman, te Leimuiden;
 - 19) de heer R.H. van Terwisga, te Hilversum;
 - 20) de heer R.T.A. Verweij, te Hilversum.
- e) Van de leden van het Forum Standaardisatie worden in ieder geval de volgende activiteiten verwacht:
 - a) het voorbereiden van, bijwonen van en doorgeven aan eigen organisatie en achterban van beslissingen uit de vergaderingen van het Forum Standaardisatie;
 - b) het daarbij betrekken van de eigen organisatie en de achterban;
 - c) het zijn van spreekbuis van het Forum Standaardisatie van de achterban;
 - d) het zijn van sponsor van (minstens) één dossier of thema van het Forum Standaardisatie;
 - e) het agenderen van de periodieke informatieveiligheidsmeting en/of monitor open standaarden in een gremium van de eigen achterban.

Artikel 4 Intrekking

Het Instellingsbesluit Forum Standaardisatie 2018-2021 wordt ingetrokken.

Artikel 5 Vervallen

Dit besluit vervalt met ingang van 2027.

Artikel 6 Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Instellingsbesluit Forum Standaardisatie 2022-2026.

Artikel 7 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst en werkt terug tot en met 1 januari 2022.

Dit besluit zal met toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Digitalisering en Koninkrijksrelaties
A.C. van Huffelen*

TOELICHTING

ALGEMEEN

De digitalisering van onze samenleving ontwikkelt zich in hoog tempo en wordt steeds complexer. In een netwerkeconomie als de onze moeten publieke en private organisaties intensief (digitaal) samenwerken en vindt steeds meer digitale informatie-uitwisseling plaats met en binnen de overheid en over landsgrenzen heen. Standaardisatie en open standaarden zijn noodzakelijk voor het effectief uitwisselen en hergebruik van data, voor de benodigde veiligheid en voor de kwaliteit van de ICT-infrastructuur en voor de realisatie van een schaalessprong in gebruik. Ze vormen randvoorwaarden voor een overheid en publieke sector die digitaal toegankelijk, veilig verbonden en eenduidig herkenbaar is: betere dienstverlening, meer economische groei en ruimte voor innovatie, een open, transparante overheid en een vitale en duurzame digitale infrastructuur. Interoperabiliteit, met andere woorden, het aansluiten van digitale gegevensuitwisseling op elkaar, versterkt de overheid in het bedienen van de samenleving, voor burger en bedrijf. Het gebruik van open standaarden vermindert tevens de afhankelijkheid van ICT-leveranciers, waardoor overstappen van de ene naar de andere leverancier in de praktijk makkelijker te realiseren is, wat de digitale soevereiniteit versterkt en tot kostenbesparing kan leiden. Daarnaast verstevigen open standaarden de digitale economie, onder meer omdat toetreding tot de markt voor nieuwe partijen niet wordt belemmerd, data kan worden gedeeld, en innovatie wordt aangejaagd.

Om vanuit standaardisatie in de hoogste versnelling bij te dragen aan verdergaande digitalisering zullen overheden, het bedrijfsleven, het maatschappelijk veld en de wetenschap de komende jaren intensiever gaan samenwerken. Bovendien staat innovatie centraal door verder in te zetten op publiek-private samenwerkingsverbanden.

Het Forum Standaardisatie vervult een centrale rol in de selectie en toepassing van open standaarden voor de generieke digitale infrastructuur (GDI). Het adviseert aan het Overheidsbreed Beleidsoverleg Digitale Overheid (OBDO). Het Forum adviseert tevens aan de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Minister van Economische Zaken en Klimaat, al dan niet via het OBDO. De positionering van standaardisatie en het open standaardenbeleid in de governance van de generieke digitale infrastructuur bevestigt dat de naleving van het open standaardenbeleid een verantwoordelijkheid is van alle overheidsorganisaties, zowel op bestuurlijk niveau als in de uitvoering (inkoop én ICT, als ook het bedrijfsleven als aanbieder en afnemer van digitale diensten).

Het toepassen van standaardisatie en open standaarden is de norm voor overheden voor het elektronisch uitwisselen en (her)gebruiken van gegevens (interoperabiliteit) en voor een minder grote afhankelijkheid van leveranciers.

ARTIKELSGEWIJS

Artikel 1

Dit artikel beschrijft de taken van het Forum Standaardisatie ter bevordering van een duurzame, toegankelijke, veilige en betrouwbare elektronische uitwisseling en (her)gebruik van gegevens tussen de overheid, burgers, bedrijven en overheden onderling. Het is van belang dat verschillende onderdelen goed op elkaar aansluiten. Om dit te realiseren is standaardisatie en het gebruik van open standaarden van belang. Het Forum Standaardisatie heeft als taak duidelijk te maken welke vormen van standaardisatie en open standaarden door overheidsorganisaties (bij voorkeur) gebruikt dienen te worden. Hiervoor werkt de overheid volgens het principe 'pas toe of leg uit'. Het Forum Standaardisatie levert hiermee een belangrijke bijdrage aan de Generieke Digitale Infrastructuur (GDI). Het Forum kan onder meer voorstellen doen aan het Overheidsbreed Beleidsoverleg Digitale Overheid (OBDO) om met streefbeeldafspraken de toepassing van open standaarden te bevorderen. Dat zijn afspraken waaraan overheidsorganisaties zich committeren om bijvoorbeeld informatieveiligheidsstandaarden en internetstandaarden toe te passen. Ook kan het Forum Standaardisatie inhoudelijke inbreng leveren bij het aanwijzen van wettelijk verplicht toe te passen open standaarden, zoals in de voorbereiding van lagere regelgeving in het kader van de wet Digitale Overheid. Daarnaast zal het Forum Standaardisatie de naleving en het gebruik van overheidsbrede afspraken, de 'pas toe of legt uit'-standaarden en de resultaten daarvan periodiek meten. Dat gebeurt onder meer aan de hand van een periodieke monitor en meting van het gebruik van informatieveiligheidsstandaarden en het aanspreken van achterblijvende partijen. Deze publicaties worden gedeeld met het OBDO. Verder gaat het bijvoorbeeld over voorstellen voor het verweven van standaardisatie- en open standaarden beleid in reeds bestaande beleidskaders, zoals baselines voor informatiebeveiliging en de i-controلكaders van de CIO-offices.

Het Forum Standaardisatie krijgt ook taken op gebied verkenning naar en advisering, bijvoorbeeld over nieuwe ontwikkelingen en innovaties, zoals Application Programming Interfaces (API's¹).

Digitalisering en elektronische gegevensuitwisseling is niet behouden tot de Nederlandse landsgrenzen. Om die reden kan het Forum Standaardisatie voorstellen doen ten aanzien van internationale en Europese ontwikkelingen binnen het kader van dit besluit. Dat kan waar mogelijk bijvoorbeeld door deelname aan het Europese Multistakeholder Platform on ICT Standardisation en andere relevante internationale standaardisatie-organisaties of door deelname aan publiek-private samenwerkingsverbanden binnen ketens, zoals de bouw, zorg, informatieveiligheid en de digitale infrastructuursector.

Het Forum Standaardisatie werkt nauw samen met het bedrijfsleven om zo veel mogelijk aan te sluiten op open standaarden die in het bedrijfsleven gangbaar zijn. Bij advisering wordt zo veel mogelijk informatie betrokken over de meerwaarde van open standaarden en de economische impact (kosten en baten, innovatiemogelijkheden). Wetenschap voegt daar een onafhankelijke invalshoek aan toe. Het maatschappelijk veld adviseert over een versterking van de eenduidige, digitale overheidsdienstverlening door de kansen van standaardisatie in kaart te brengen, onder meer aan de hand van desbetreffende levensgebeurtenissen.

Artikel 2

Het Forum Standaardisatie wordt in haar taken ondersteund door een secretariaat dat is gehuisvest bij Logius en bekend staat als het Bureau Forum Standaardisatie. Het Bureau Forum Standaardisatie ondersteunt de Forum-leden waar mogelijk en gewenst in hun activiteiten voor het Forum Standaardisatie. Het bureau bewaakt de relatie met de Nederlandse Overheids Referentie Architectuur (NORA), het interoperabiliteitsraamwerk voor de Nederlandse Overheid, waarin open standaarden een belangrijke rol spelen in de data en tussen de koppelvlakken in die informatie architectuur.

Artikel 3

Het Forum Standaardisatie heeft een status als deskundig gremium op het gebied van interoperabiliteit, standaardisatie en open standaarden. Kenmerkend en uniek voor het Forum Standaardisatie is de deskundigheid, de open en transparante werkwijze en de brede scope door de brede deelname vanuit de publieke sector (rijksoverheid, decentrale overheden, uitvoeringsorganisaties, non-profit-organisaties, zowel vanuit beleid als uitvoering), het bedrijfsleven, de onderzoekswereld en het maatschappelijk veld. Dit maakt het mogelijk om standaardisatie vanuit verschillende invalshoeken aan te jagen, met aandacht voor zowel het beleidsperspectief als de uitvoering als brede toepassing. De leden van het Forum Standaardisatie worden aangesteld op persoonlijke titel vanwege hun deskundigheid, brede blik, breed netwerk en/of affiniteit op het gebied van standaardisatie en procesvernieuwing en/of digitale dienstverlening. Het Forum Standaardisatie kenmerkt zich door een de brede achtergrond van haar leden. De leden hebben een achtergrond in het bedrijfsleven, de wetenschap, het maatschappelijk veld en/of publieke sector (rijksoverheid, decentrale overheden, uitvoeringsorganisaties, non-profit-organisaties). De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties kan in overeenstemming met het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat de samenstelling van het Forum Standaardisatie wijzigen.

Artikel 4

In verband met de leesbaarheid van het besluit is het Instellingsbesluit Forum Standaardisatie 2018-2021 vervallen en het Instellingsbesluit Forum Standaardisatie 2022 – 2026 opgesteld dat voortbouwt op het oorspronkelijke instellingsbesluit.

Artikel 5

Dit artikel bepaalt dat dit besluit geen werking meer heeft per 1 januari 2027.

Artikel 6

De naam van dit besluit is gewijzigd om duidelijk te maken dat het instellingsbesluit voor de periode 2022 tot en met 2026 geldt.

¹ Met behulp van een API kan informatie makkelijker herbruikbaar worden gemaakt voor programmeurs, daardoor spelen API's een belangrijke rol in de elektronische gegevensuitwisseling tussen organisaties.

Artikel 7

De bepaling voor de inwerkingtreding volgt uit de Aanwijzingen voor de regelgeving.

*De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Digitalisering en Koninkrijksrelaties
A.C. van Huffelen*